

ÍNDIX

PRÒLEG, per Enric Guinot.....	13
INTRODUCCIÓ	17
Dos falsos debats: l'origen de les grans hortes fluvials.....	19
Objectius i metodologia: la societat andalusina a través dels espais agraris irrigats.....	33
I. LA SOCIETAT RURAL ANDALUSINA.....	41
1. Els antecedents historiogràfics	42
2. El «paradigma» tribal de Guichard.....	45
3. La societat a través del territori: castells, alqueries i espais agraris	51
3.1 <i>El poblament rural de Šarq al-Andalus</i>	54
3.2 <i>L'aportació de l'arqueologia hidràulica: xarxes d'alqueries i espais irrigats</i>	60
3.3 <i>El debat actual: la relació entre el món rural i les ciutats</i>	68
4. Estructura socioeconòmica i funcionament intern de les comunitats rurals	71
4.1 <i>Llinatges i habitatges: l'organització social i el model fami- liar andalusí</i>	72
4.2 <i>L'organització política de les aljames i la coordinació dels processos de treball</i>	89
4.3 <i>L'estratificació social i la suposada dissolució dels lligams gentilicis</i>	92
5. Societat tribal o destribaltització? L'evolució de la societat andalusina	103
II. LA ZONA D'ESTUDI: L'HORTA DE VALÈNCIA.....	117
1. El medi natural	119
1.1 <i>La formació geològica de la plana al·luvial de València</i>	119
1.2 <i>Barrancs, paleobarrancs i marjals</i>	121
1.3 <i>Climatologia i torrencialitat històrica</i>	129
2. La xarxa viària històrica	132

III. ANÀLISI MORFOLÒGICA DELS SISTEMES HIDRÀULICS.....	137
1. La séquia de Montcada (fins al Carraixet)	140
1.1 <i>Interpretació morfològica de Paterna</i>	144
1.2 <i>Interpretació morfològica de l'Arc de Montcada</i>	147
2. La séquia de Quart, Benàger i Faitanar	152
2.1 <i>Interpretació morfològica de Manises, Quart i Aldaia</i>	159
2.2 <i>Interpretació morfològica de Benàger i Faitanar</i>	164
3. La séquia de Tormos	171
3.1 <i>Interpretació morfològica de Tormos</i>	173
4. La séquia de Mislata	181
4.1 <i>Interpretació morfològica de Mislata, Xirivella i Andarella</i> ...	183
5. La séquia de Mestalla	188
5.1 <i>Interpretació morfològica de Campanar i Petra</i>	190
5.2 <i>Interpretació morfològica de Rambla i Algiròs</i>	192
6. La séquia de Favara	194
6.1 <i>Interpretació morfològica de Favara</i>	198
7. La séquia de Rascanya.....	206
7.1 <i>Interpretació morfològica del pla de Sant Bernat i Palmaret</i> .	210
7.2 <i>Interpretació morfològica d'Alboraia i Almàssera</i>	213
8. La séquia de Rovella.....	215
9. L'horta que va veure Jaume I.....	218
IV. CRITERIS D'IDENTIFICACIÓ MORFOLÒGICA	
I ANÀLISI DE CONJUNT	221
1. Els parcel·laris posteriors a la conquesta del segle XIII.....	221
1.1 <i>La colonització i el concepte de «regularitat orgànica»</i>	222
1.2 <i>La densificació parcel·lària del Repartiment</i>	227
2. Els espais hidràulics andalusins: identificació, morfologia i superfície	229
2.1 <i>Una classificació morfològica</i>	230
2.2 <i>Anàlisi de les mides de superfície</i>	232
2.3 <i>La qüestió del parcel·lari andalusí</i>	236
3. L'estructura dels sistemes hidràulics	238
V. LES FASES DE CONSTRUCCIÓ DE L'HORTA DE VALÈNCIA.....	245
1. Els antecedents: l' <i>ager valentinus</i> en època romana.....	246
1.1 <i>El problema dels aqüeductes de Riba-roja</i>	246
1.2 <i>El debat sobre les centuriacions</i>	250
1.3 <i>Restes de centuriacions romanes en el paisatge agrari de l'Horta</i>	254
2. La fase 1: els primers grups camperols.....	256
2.1 <i>Els conceptes de hāra i qarya: un reflex de la societat tribal en el poblament?</i>	258
2.2 <i>Els Hawwāra i els altres: el paper de les tribus en la construcció de l'Horta</i>	262
3. La fase 2: les ampliacions dels sistemes hidràulics	265
3.1 <i>Grups immigrants i segmentació: els nous acords per l'aigua</i> .	267
4. La fase 3: densificació i abandonament del disseny proporcional.....	272
4.1 <i>El desenvolupament de l'Estat i la ciutat com a probable explicació</i>	274

VI. EVOLUCIÓ DIACRÒNICA DE L'HORTA DE VALÈNCIA.....	277
1. Les fonts escrites prèvies a la conquesta cristiana.....	277
2. L'arqueologia d'excavació: datacions absolutes	282
3. Quan i en quin ordre es van construir les séquies de l'Horta de València?.....	289
3.1 <i>El cas de la triple séquia de Mestalla i la construcció de la séquia d'Isba</i>	292
4. Una proposta de datació de les fases de construcció de l'Horta.....	299
VII. LA CIUTAT: CENTRE D'INTERCANVIS I SEU DEL PODER.....	305
1. La ciutat com a seu del mercat	306
1.1 <i>Mercat rural i mercats urbans</i>	309
1.2 <i>Els mercats de Madīnat Balansiya i la seua xarxa d'algüeries</i>	312
2. La ciutat com a seu del poder	317
2.1 <i>Formació i desenvolupament urbà de Madīnat Balansiya</i>	319
2.2 <i>L'organització territorial del hāwz de Madīnat Balansiya</i>	324
VIII. L'ESTAT I LES HORTES PERIURBANES	335
1. El <i>sūlṭān</i> . Què és l'Estat en el món islàmic medieval?.....	335
2. Els estats islàmics i la construcció de canals d'irrigació	338
2.1 <i>Activitat hidràulica estatal en l'Horta de València</i>	344
3. El limitat control estatal de la irrigació.....	348
3.1 <i>El šāḥib al-sāqiya</i>	349
3.2 <i>La wakālat al-sāqiya de Mubārak i Muẓaffar</i>	356
4. Modificacions de l'espai agrari perirubà: rafals i reals	359
4.1 <i>El debat sobre la naturalesa dels rafals</i>	360
4.2 <i>Els rafals de l'Horta de València</i>	365
4.3 <i>La qüestió dels manzīl i altres concessions de terra</i>	371
4.4 <i>Els riyād i els horts: on estaven emplaçats</i>	377
CONCLUSIONS.....	385
BIBLIOGRAFIA CITADA.....	401
APÈNDIXS	
I. Esquema de divisió dels sistemes hidràulics de l'Horta de València	435
II. Superfície i tipologia dels espais hidràulics andalusins	439
III. Llista de topònims de l'Horta de València relacionats amb hortes andalusines.....	442
IV. Llista de rafals del terme de València recollits al <i>Llibre del Repartiment</i>	446
V. Apèndix gràfic.....	450